

Skåneanalysen

En analys om skånes tillväxt och utveckling – juli 2020

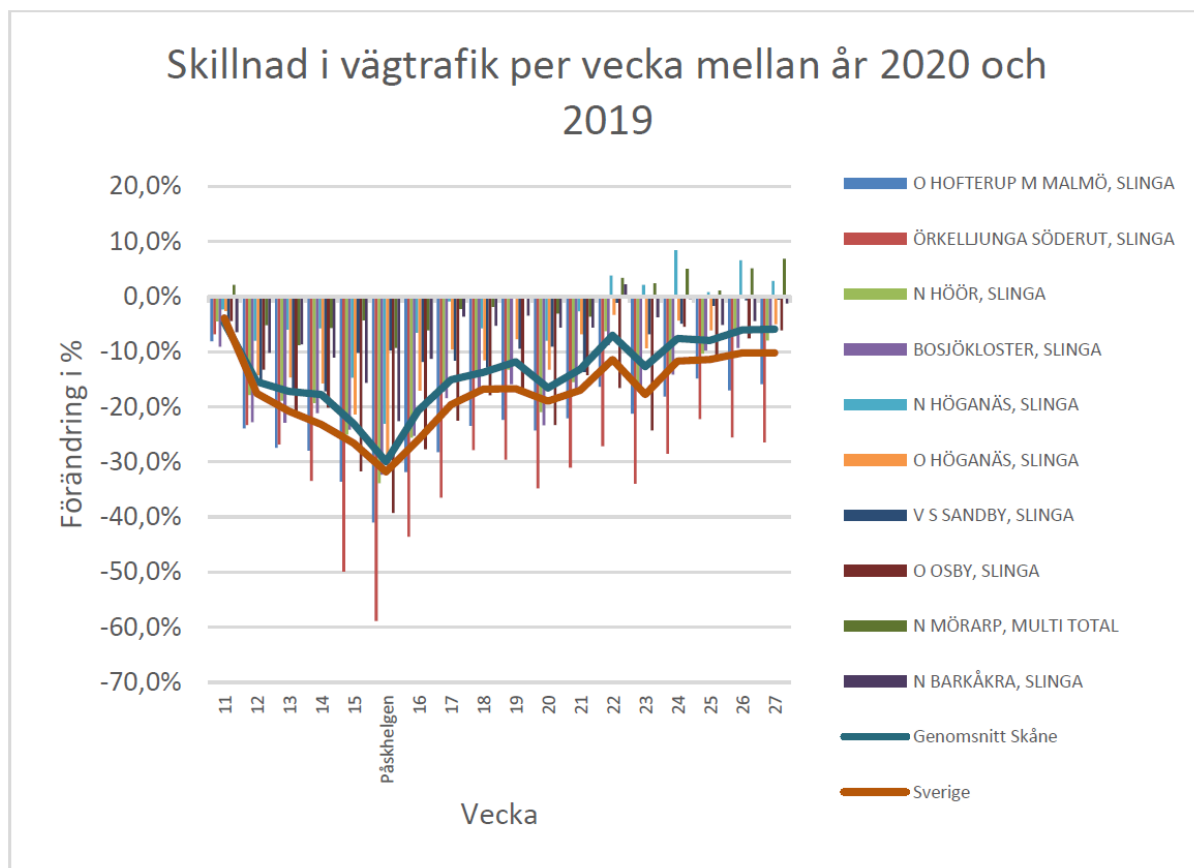
Coronakrisens inverkan på transportsektorn Skåne - fokus på gränsöverskridande transporter

Sedan ett par veckor har flertalet Coronarestriktioner lättat, såväl i Sverige som i flertalet andra länder. Dock listas Sverige som riskland av flera stater varpå resenärer från Sverige inte får komma in i flertalet länder eller måste först i karantän samt att resor till Sverige avråds. Transportläget i Sverige kan på ett generellt plan följas på <https://www.trafa.se/sidor/transportlaget/>.

Vägtrafik i Skåne

Vägtrafiken har sedan mars månad varit starkt påverkad av Coronakrisen. Nedgången kulminerade runt påskhelgen, då trafiken var ca 30 procent lägre än påskhelgen 2019¹. Figur 1 visar jämförelse av vägtrafiken mellan år 2020 och år 2019. Figuren visar en tydlig nedgång under krisens första veckor och trafiken under mars och april låg betydligt under 2019. Från och med maj månad har trafiken ökat igen. Om man studerar trafiken i de enskilda mätpunkterna kan man se att trafiken har haft störst påverkan i mätpunkt Örkeljunga, dvs trafiken på E4 där skillnaden under påskhelgen uppgick till nästan 60%. Näst störst påverkan ser vi mätpunkten Hofterup, dvs väg E6. Minst trafikförändring har det varit i mätpunkt Mörarp, väg 1248.

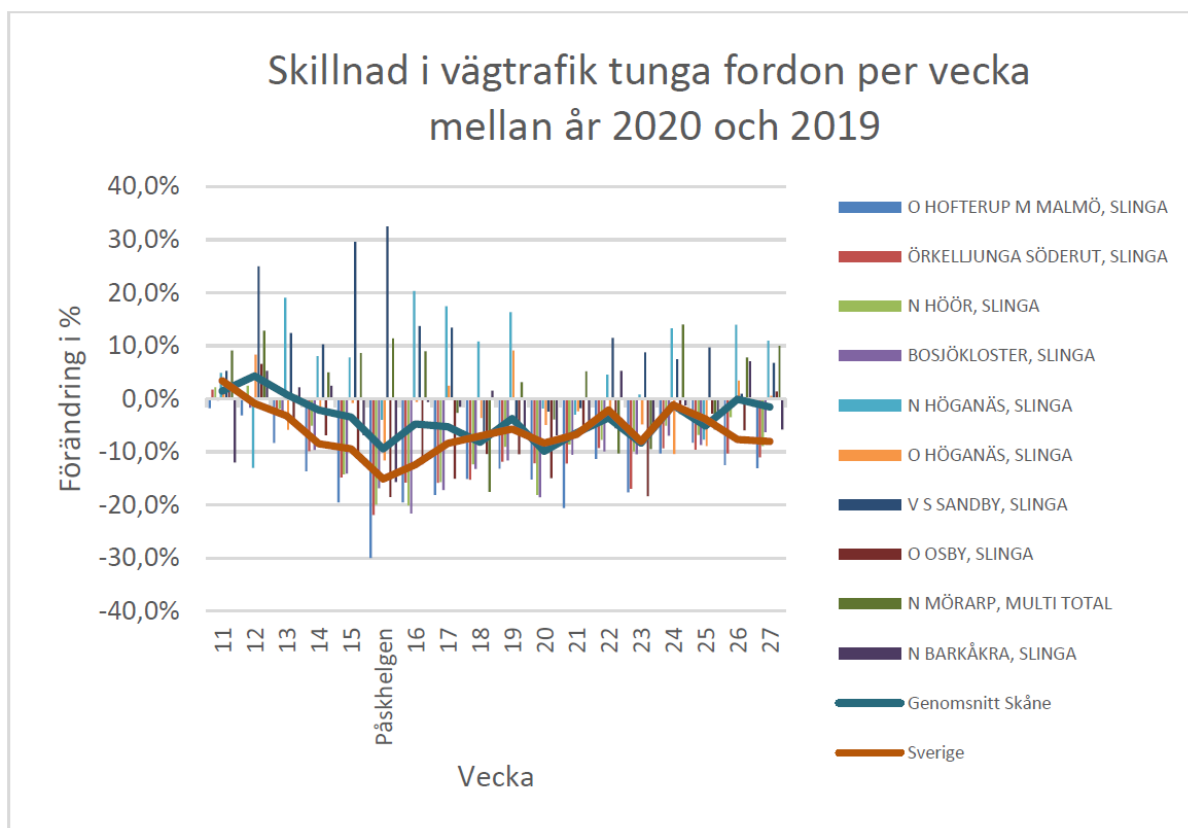
¹ Källa: <https://www.trafikverket.se/tjanster/trafiktjanster/Vagtrafik--och-hastighetsdata/trafikarbetets-forandring-pa-det-statliga-vagnatet-tf/trafikforandringar-under-coronaviruset/>. Påskhelgen räknas i detta fall som tiden från och med Skärtorsdagen till och med Annandag påsk 2020. Under denna tid har de i påskhelgen 2020 ingående dagarna jämförts med motsvarande dagar under påskhelgen 2019, d.v.s. trafiken under Skärtorsdagen 2020 har jämförts med trafiken under Skärtorsdagen 2019 och så vidare.



Figur 1 Veckovis jämförelse av total vägtrafik år 2020 och 2019 i skånska mätpunkter samt genomsnitt för Skåne och Sverige. Källa: Trafikverket.

När det gäller vägtrafik med tunga fordon har förändringen varit tydlig om än inte lika drastisk. Trafiken med tunga fordon vid mätpunkterna i Skåne har minskat något mindre än för Sverige totalt. Även för den tunga trafiken är det störst påverkan i mätpunkterna Hofterup och Örkellunga dock med ombytta placering. Minst inverkan i den tunga trafiken har det varit i mätpunkten Höganäs på väg 112. Ett antal mätpunkter visar även på en större trafikmängd än samma vecka år 2019. Det gäller framförallt Höganäs väg 111 och Södra Sandby väg 941 (vilket också har varit omskrivet i lokalpressen under våren²).

² <https://www.skd.se/2020/01/25/krav-pa-utredning-om-sandby-trafiken/>
<https://www.lund.se/nyheter-och-nyhetsarkiv/2020/resultatet-fran-den-tidiga-dialogen-med-fokus-sodra-sandby-klart/>



Figur 2 Veckovis jämförelse av tung vägtrafik år 2020 och 2019 i skånska mätpunkter samt genomsnitt för Skåne och Sverige. Källa: Trafikverket.

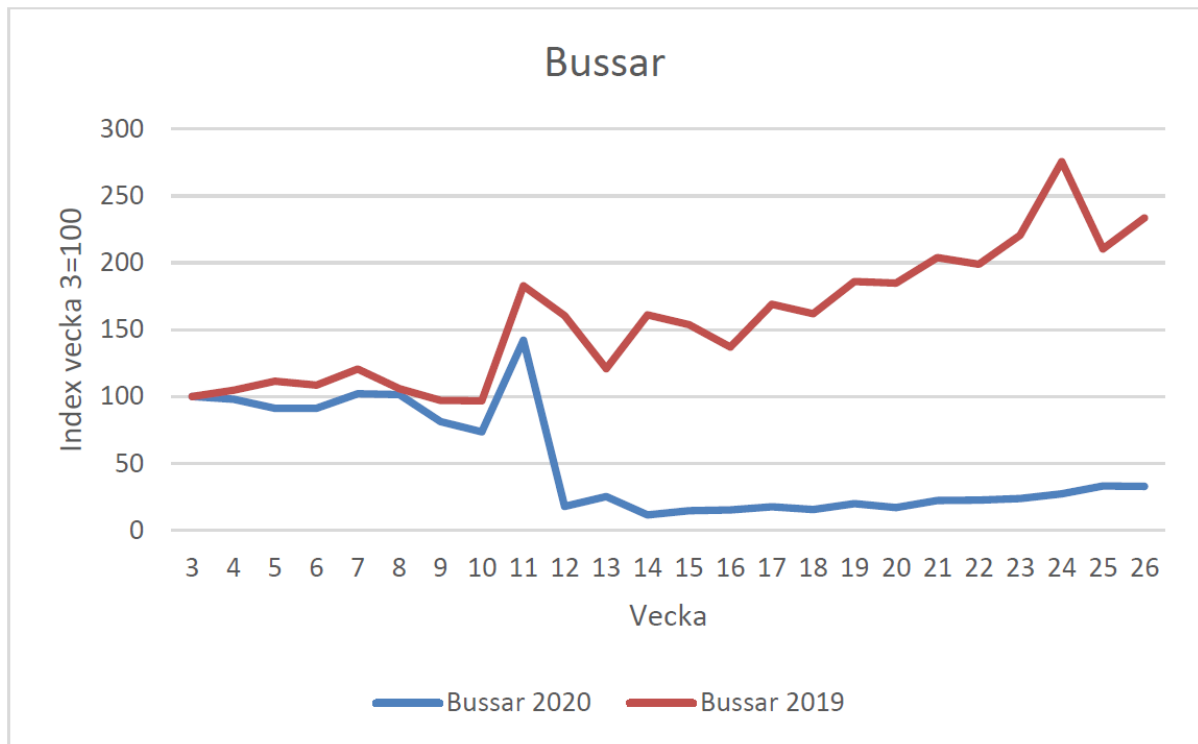
Transporter på Öresundsbron

Sedan Danmark stängde gränsen den 14 mars (söndag vecka 11) har trafiken på Öresundsbron varit betydligt lägre än under föregående år. Det syns tydligt i trafiksiffrorna för såväl bussar som personbilar och resande med Skånetrafikens tåg.

Diagrammen nedan visar trafikutvecklingen för överfarter på Öresundsbron veckovis för bussar, personbilar respektive lastbilar för år 2020 och 2019. Statistiken är hämtad från Öresundsbrokonsortiet.

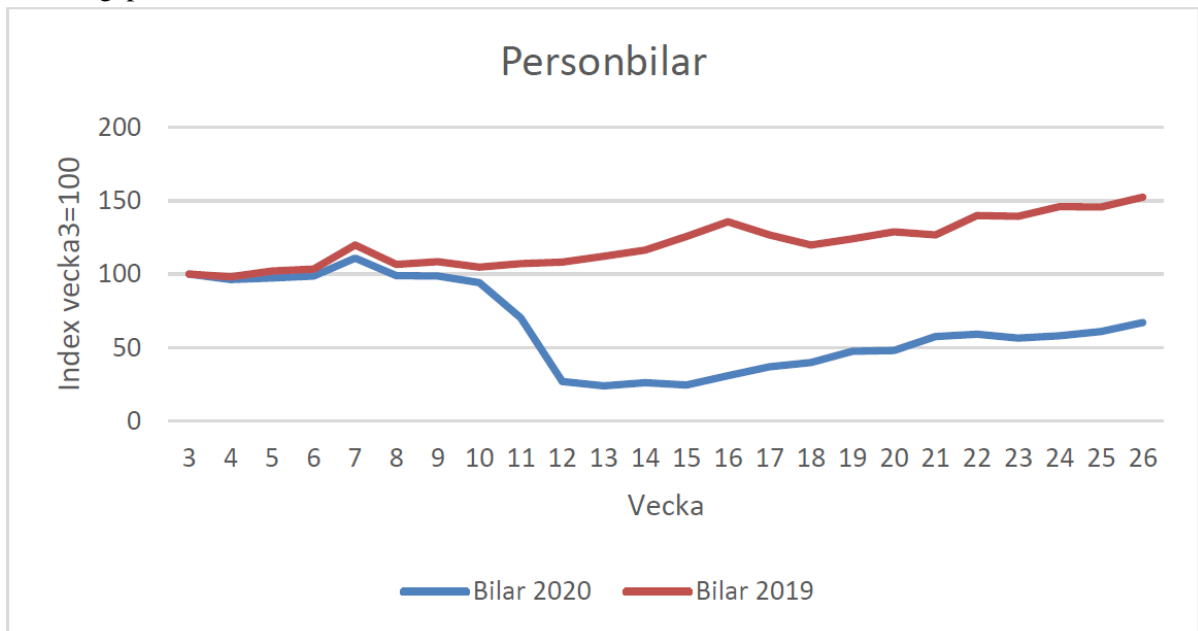
Av vägtransporterna är det bussresorna som har drabbats allra hårdast. Linjebussar som tex Flixbus ställde in alla gränsöverskridande turer, men har nu under sommaren börjat trafikera gränsöverskridande rutter i begränsad utsträckning jämfört med före Coronakrisen³. Initialt sjönk antalet överfarter med bussar med ca 80 %. Antalet överfarter har sedan legat relativt stabilt på denna låga nivå, men har under de senaste veckorna börjat visa en svagt ökande trend. Dock har gapet mot 2019-års trafiksiffror blivit allt större under beroende på att vi nu är inne i en period då bussresorna (turistresor) brukar öka.

³ <https://www.flixbus.se/information-om-coronaviruset>



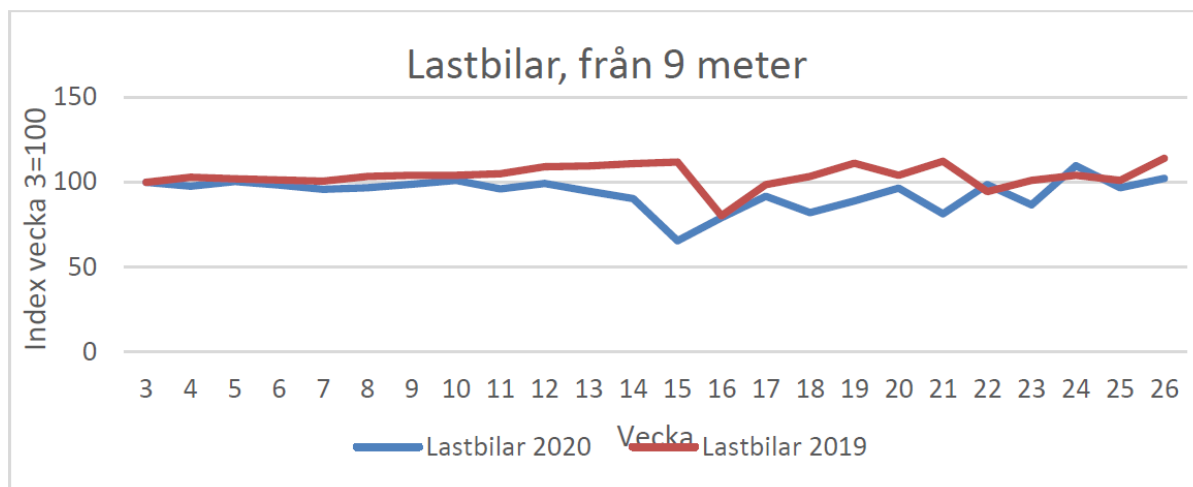
Figur 3 Trafikutveckling av överfarter med bussar på Öresundsbron, vecka 3 tom 23 för år 2020 och 2019. Index vecka 3=100. Källa: Öresundsbrokonsortiet

Vad gäller personbilsutvecklingen kan man se en i stort sett lika drastisk nedgång direkt vid gränsstängningen som för bussarna. Initialt sjönk antalet överfarter från vecka 11 fram tom vecka 15. Från påsken har trafiken börjar trafiken så sakteligen att återhämta sig, även om den fortfarande visar ett stort gap till 2019-års nivåer.



Figur 4 Trafikutveckling av överfarter med personbilar på Öresundsbron, vecka 3 tom 23 för år 2020 och 2019. Index vecka 3=100. Källa: Öresundsbrokonsortiet

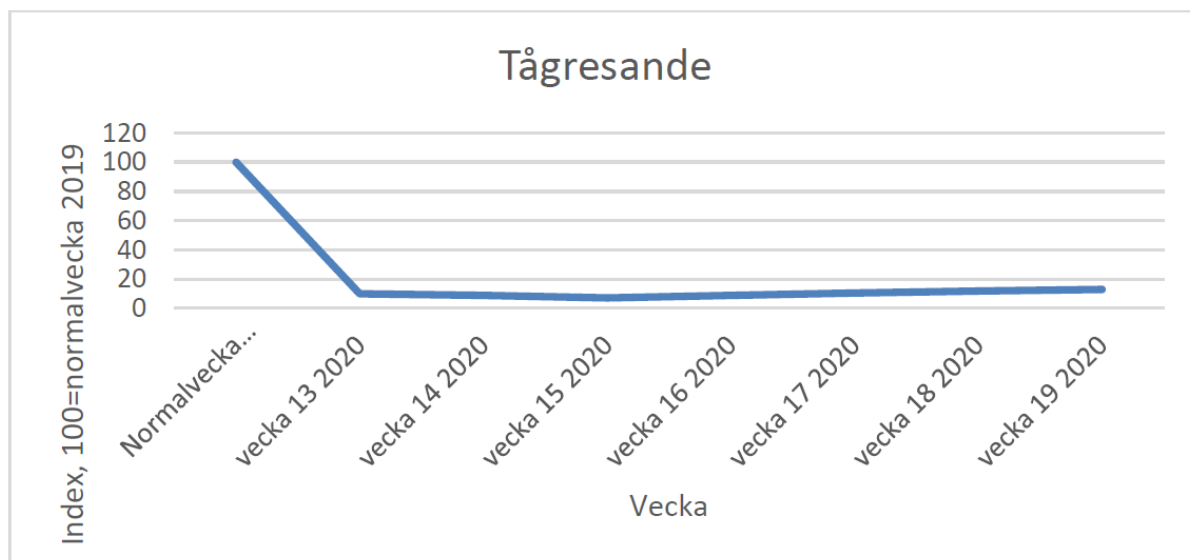
Lastbilstransporterna har däremot haft en betydligt mildare nedgång fram till påsken⁴, då för att sedan återhämta sig allt mer.



Figur 5 Trafikutveckling av överfarter med lastbilar på Öresundsbron, vecka 3 tom 23 för år 2020 och 2019. Index vecka 3=100. Källa: Öresundsbrokonsortiet.

Tågresa över Öresund

För tågresandet märks en än kraftigare nedgång. Resandet minskade med omkring 90 % jämfört med resandet under en normalvecka 2019 när Danmark stängde gränsen. Även för tågresandet kan en mycket liten, men ändå mer positiv utveckling efter påskveckan skönjas.



Figur 6 Resandeutveckling av tågresenärer på Öresundsbron, vecka 13 tom 19 för år 2020. Index 100 är satt utifrån resandet en normalvecka 2019. Källa: Skånetrafiken

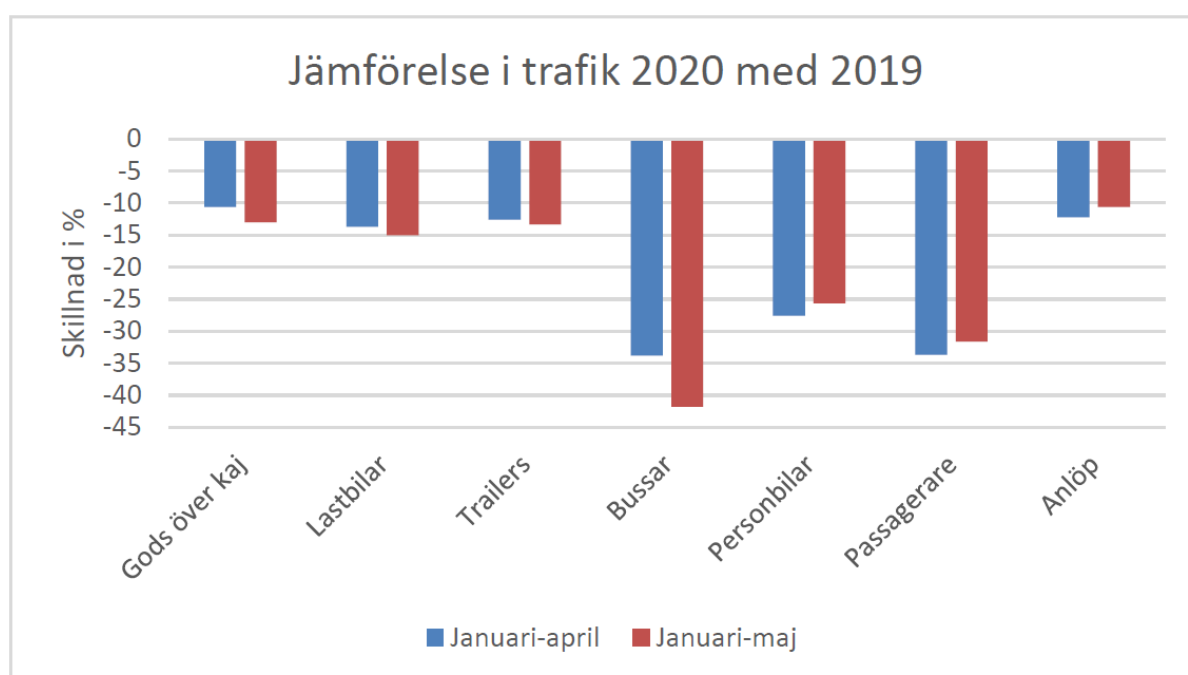
⁴ Påsken år 2019 låg en vecka senare och även då syns en tydlig dipp i trafiken, vilket är naturligt med mindre varutransporter under helgdagar.

Transporter via Skånes hamnar

Skånes hamnar har delvis olika inriktningar vilket också gör att de påverkas olika mycket av Coronakrisen. Både Landskrona hamn och Åhus hamn är nischade mot segment som inte har påverkats nämnvärt av krisen än så länge. Hamnarna i Helsingborg, Malmö, Trelleborg och Ystad har alla påverkats i olika grad.

Helsingborg som har en omfattande färjetrafik till Helsingör har avseende personresor erfarit en liknande utveckling som Öresundsbron. Sundsbussarna ställde helt in trafiken från den 16 mars⁵. For Sea seglade till en början enligt tidtabell, men sedan den 20 april har man dock infört en ny tillfällig tidtabell med halvtimmens-intervall (dagtid) jämfört med tidigare 20 minuters intervall⁶.

Sundsbussarna återupptog sin trafik den 9 juli och For Sea har återgått till 20 minuters intervall. Även Ystad som har färjetrafik till danska Bornholm har märkt en markant nedgång. För perioden januari till maj ligger man ca 30 % lägre än motsvarande period 2019 avseende personresor. Detta inkluderar även persontrafik till Polen.



Figur 7 Jämförelse i trafik mellan år 2020 och 2019 Ystad hamn. Källa: Ystad hamn.

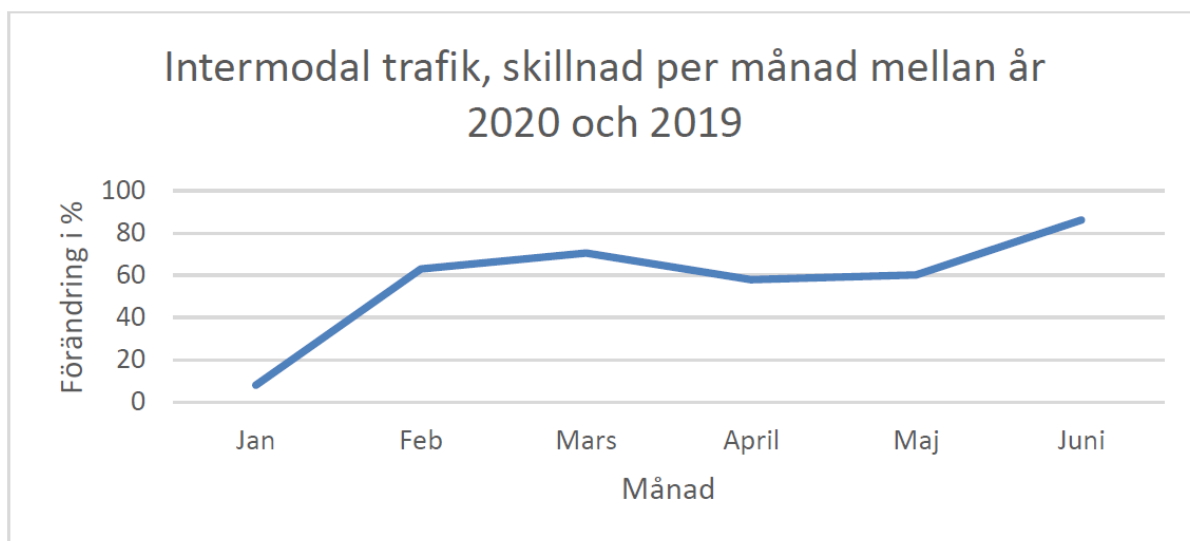
När det gäller godstransporter uppvisar RoRo-segmentet mätt i antal lastbilar och trailers en minskning omkring 10-15% jämfört samma period 2019, vilket jämförbart med utveckling för lastbilstrafiken över Öresundsbron.

Nedan figurer visar utvecklingen i Trelleborgs hamn, enskilda veckor har större variation men beror bland annat på helgdagar. En glädjande nyhet är att Trelleborg under krisen har lyckats öka andelen

⁵ <https://www.sundbusserne.dk/sv/>

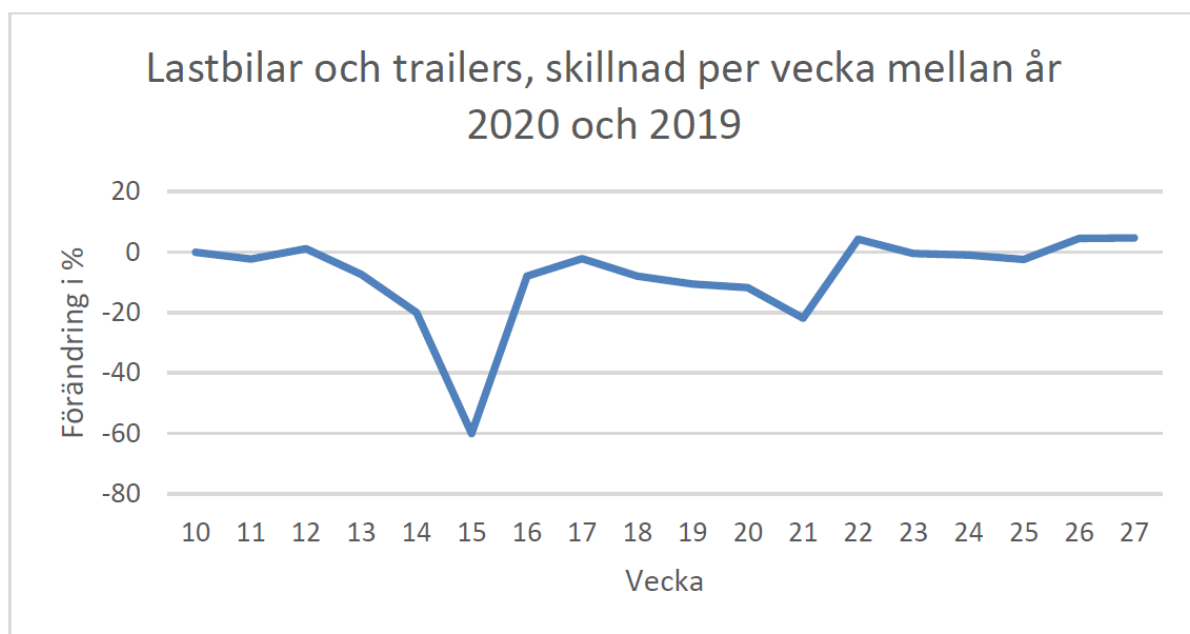
⁶ <https://www.forsea.se/tidtabell/>

intermodala transporter jämfört med samma period 2019. Figur 8 visar den starka utvecklingen av den intermodala trafiken.



Figur 8 Jämförelse av intermodal trafik i Trelleborg hamn mellan år 2020 och 2019. Källa: Trelleborgs hamn

Även lastbilstrafiken har under de senaste veckorna återhämtat sig efter den initiala nedgången vid krisens intåg och ligger nu till och med över 2019 års volymer.



Figur 9 Jämförelse av lastbilar och trailers i Trelleborg hamn år 2020 och 2019. Källa: Trelleborgs hamn.

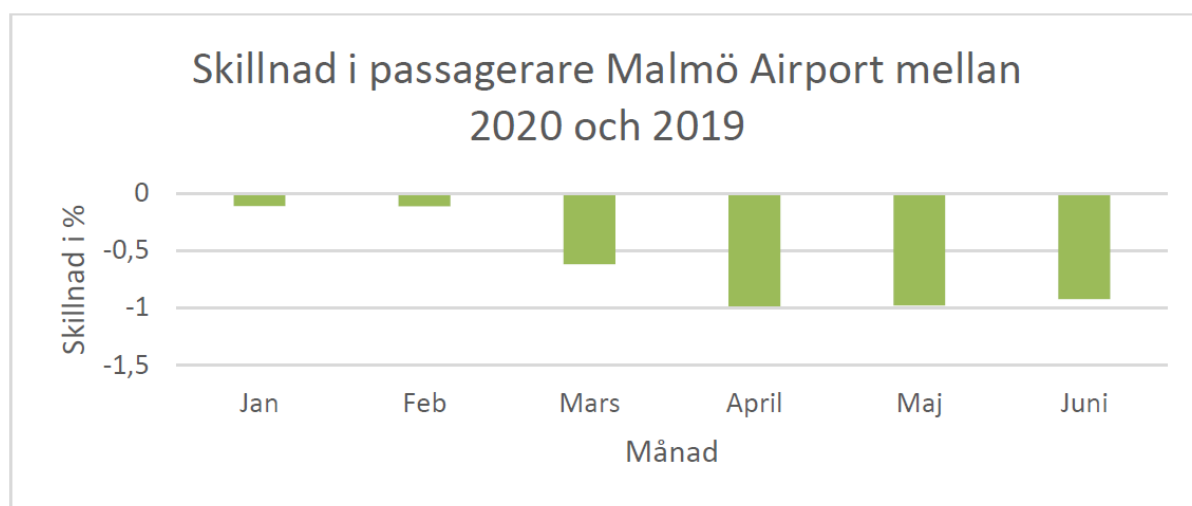
Då färjorna som trafikerar de skånska hamnarna är så kallade Ropax-färjor som tar både lastbilar och personbilar så får tappet i personresor även verkningar för godstransporterna. Stena Line som

trafikerat Tyskland från Trelleborg har tex lagt ner linjen till Sassnitz⁷ (under juli kom dock besked om att ny operatör kommer att trafikera Sassnitz, dock från Ystad istället⁸). Även rederier som trafikerar Ystad har tvingats omfördela sin flotta och ställa in avgångar⁹.

Containersegmentet ligger mer stabilt och uppvisar endast några procentenheters nedgång jämfört med förra året. Copenhagen Malmö Port (CMP) har drabbades inititalt hårt av den avstannade kryssningstrafiken samt att segmentet bilimport påverkades starkt, vilket ledde till att Malmödelen av CMP varslade 40 anställda och senare varslades även 55 anställda i Köpenhamn¹⁰.

Resandet på skånska flygplatser samt Kastrup

Flyget har drabbats oerhört hårt. Av de skånska flygplatserna stängdes allt flyg från de båda regionala flygplatserna i Ängelholm och Kristianstad in i början av april. Sedan mitten av juni har viss trafik återupptagits från Ängelholm medan all trafik fortsatt ligger nere från Kristianstad. Från Malmö har viss flygtrafik upprätthållits, dock är det en markant skillnad mot föregående år. Under 2019 flög 163 000 i april och i maj 196 000 resenärer på Malmö medan man under april i år hade 2 200 passagerare och i maj cirka 3 600 passagerare. Under juni ha trafiken ökat till 14 300.



Figur 10 Jämförelse av antal passagerare Malmö Airport månadsvis mellan år 2020 och 2019. Källa: Transportstyrelsen.

Kastrup fyller en viktig funktion som internationell flygplats även för Skåne. Som en sot och viktigt internationell knutpunkt har Copenhagen Airport kunnat upprätthålla lite mer trafik, men resandet har ändå minskat med över 60 procent jämfört med förra året.

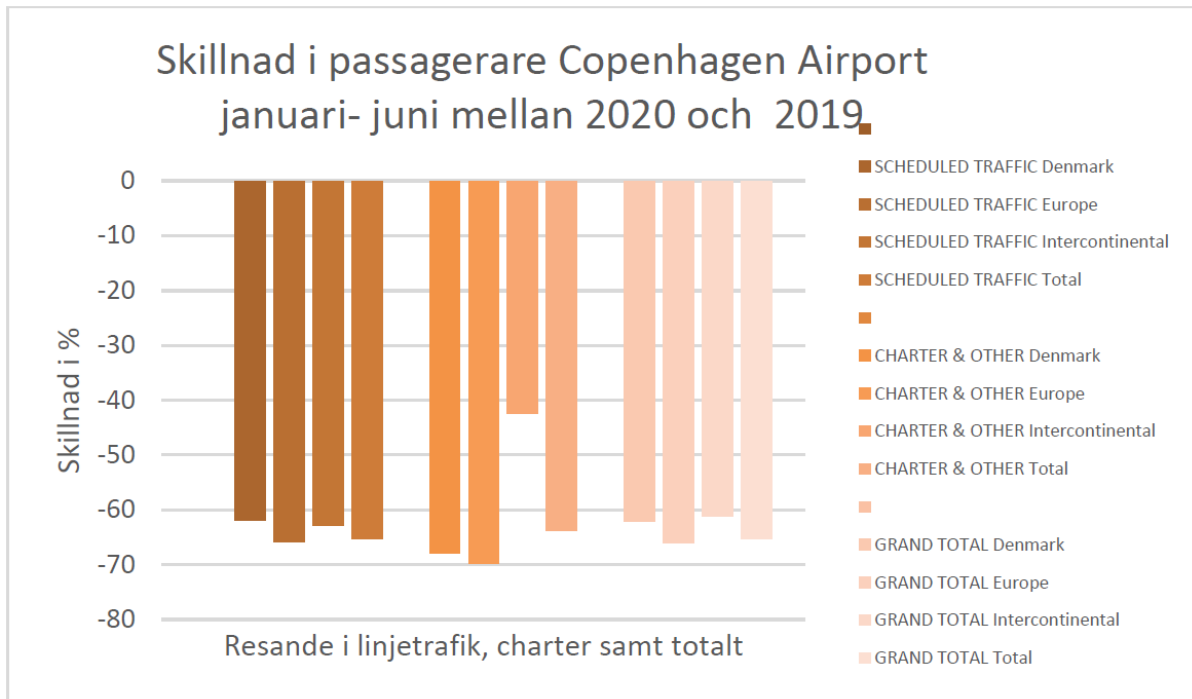
⁷ <https://news.cision.com/se/stena-line/r/stena-line-planerar-att-stanga-linjen-trelleborg-sassnitz-permanent.c3084609>

⁸ <https://www.frs-koenigslinjen.com/faehre-deutschland-schweden>

⁹ <https://polferries.se/>

¹⁰ <https://www.sjofartstidningen.se/cmp-varslar-40-malmo/>

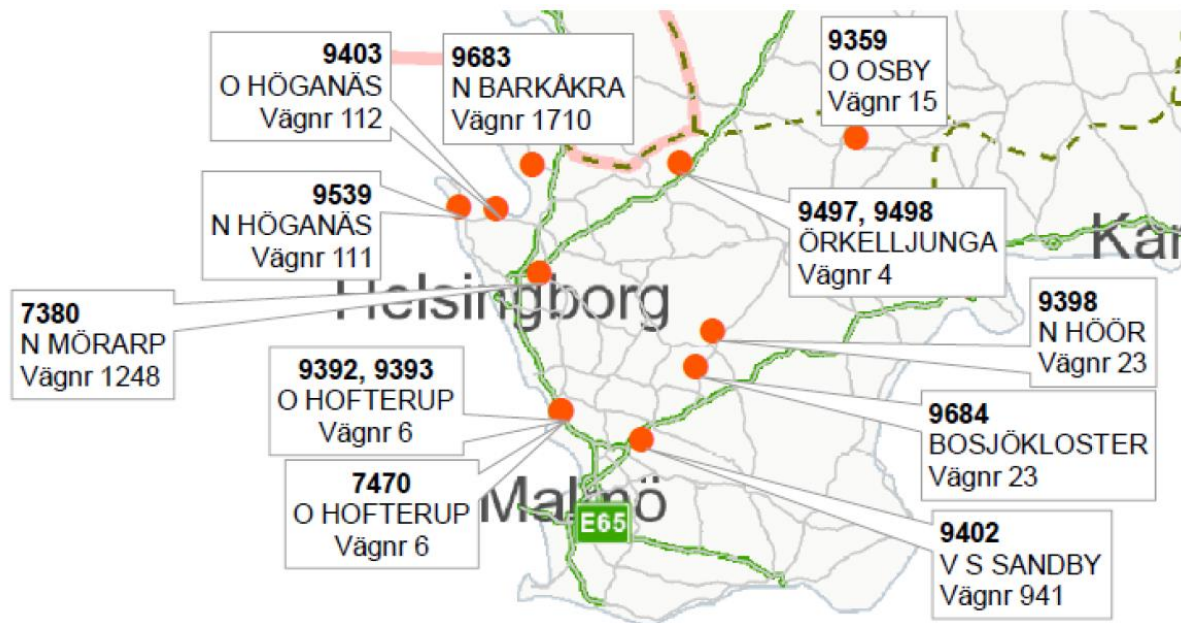
<http://www.cmpport.com/news-and-media/pressreleases/2020/2020-05-26-sv>



Figur 11 Jämförelse av antal passagerare Copenhagen Airport januari-juni mellan år 2020 och 2019 fördelat på olika typer av resande. Källa: Copenhagen Airport¹¹

¹¹ <https://www.cph.dk/en/about-cph/investor/traffic-statistics>

Bilaga



Figur 12 Trafikverkets mätpunkter av trafikdata i Skåne. Källa:

https://www.trafikverket.se/contentassets/5abd840104264f72b7340e481b3771db/taf_punkter.pdf